

Teknik Hizmetler Sınıfına Geçişin Halk Kütüphaneciliğine Etkisi

Transition to Technical Services Category of Librarianship Profession and Its Effect to the Public Librarianship

Fatma Çöplü*

Öz

Bakanlar Kurulu Kararı ile teknik hizmet kabul edilen kütüphanecilik mesleğine bundan sonra duyulacak toplumsal algı ve bu kararın Türkiye'deki Halk Kütüphaneleri hizmetine olumlu yansımaları tartışılmaktadır.

***Anahtar Sözcükler:** halk kütüphaneleri; kütüphaneciler; özlük hakları; teknik hizmetler sınıfı*

Abstract

The article deals with the social perception towards librarianship profession, which has been recently transmitted to the technical services category by decree of Council of Ministers, and the effect of this decree on public librarianship in Turkey.

***Keywords:** public libraries; librarians; personal benefits; technical services category*

10.12.2010 tarihli ve 27781 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 2010/1092 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı¹ ile Genel İdare Hizmetleri sınıfından Teknik Hizmetler

* Çorum Eşref Ertekin Halk Kütüphanesi, Kütüphaneci, e-posta: fcoplu1907@hotmail.com

¹ 6 Ekim 2011 tarihinde <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/12/20101210.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/12/20101210.htm> adresinden erişildi.

Sınıfı'na geçen kütüphaneciler, 15.07.2011 tarihinden itibaren Teknik Hizmetler Sınıfı kapsamında ücret almaya başlamışlardır. Kütüphaneciler olarak uzun süre bu gelişmeyi bekledik. Bu süreçte pek çok olumsuz duruma dayanmak, pek çok eleştiriyi de göğüslemek zorunda kaldık. Ancak sevgiyle verdiğimiz emekle kazanan biz olduk. Bu zafere katkı veren herkese sonsuz teşekkürü bir borç bilirim.

Kütüphanecilerin Teknik Hizmetler Sınıfı'na alınmasının gerek kütüphanecilik mesleğinin toplumsal algısında, gerekse kütüphanecilik hizmetlerinde bir takım değişme ve gelişmelere neden olacağı düşünülmektedir. Bu değişimler üç temel noktada toplanabilir.

- Üniversitelerin Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinin tercih edilme oranı yükselecektir.
- Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü mezunlarının öncelikle tercih edecekleri çalışma alanı Halk Kütüphaneleri olacaktır.
- Felsefi anlamda ise Halk Kütüphaneleri tam anlamıyla "Halkın Üniversiteleri" olabilme yolunda önemli bir aşama kaydetmiş olacaktır.

Teknik Hizmetler Sınıfı'na geçmek çok önemli bir gelişme olsa da bu gelişmenin sürdürülebilir olması sadece ücret artışına bağlı değildir. Bu aşamanın devamı kütüphanecilerin kendi mesleklerine verecekleri katkı ile şekillenecektir. Bu kapsamda kütüphanecilerin dikkat etmesi gereken birçok hassasiyet bulunmaktadır.

Teknik Hizmetler Sınıfı'nda çalışan halk kütüphanecilerinin bundan sonra ağırlık vermeleri gereken konuları irdeleyecek olursak;

1. Materyalin sınıflandırılması

Kitapların sınıflama numarası mutlaka bizzat kütüphaneci tarafından verilmelidir. Günümüzde halk kütüphanelerinde Milas Otomasyon Programı kullanılmaktadır. Milas'a materyal kaydı yapılırken en çok izlenen yöntem, materyale diğer kütüphanelerce en sık verilen sınıflama numarasının kullanılmasıdır. Oysa Teknik Hizmetler Sınıfı'na geçiş yapmış bir meslek grubunun bu yöntemden vazgeçmesi gerekmektedir. Kütüphaneciler bibliyografik niteleme işlemlerinde bir standart oluşturarak aynı materyale aynı sınıflama numarasının verilmesi konusunda hassas davranmalıdırlar. Örneğin bibliyografik niteleme yapılacak materyalin çocuklara yönelik bir masal kitabı olduğunu varsayarsak; daha önce sınıflama numarası olarak 398.21 verilmişse, daha sonra da aynı numara kullanılmalıdır. Eğer 398.2 verilmişse yine bu numarayla devam edilmelidir.

2. Konu başlıkları

Materyallere mutlaka konu başlığı verilmeli yine bu konu başlıkları kütüphaneciler tarafından verilmelidir. Bu işlem için de –maalesef genelde yapıldığının aksine- kimi yerde tutarsızlık olsa da standartları bozmamak için DOS20 esas alınmalıdır. Örneğin; Türk Romanı, Türk Hikâyesi değil; Türkçe Roman ya da Türkçe Hikâye ya da İngiliz Şiiri, İngiliz Tiyatrosu, İngiliz Romanı, İngiliz Edebiyatında Denemeler gibi başlıklar verilmelidir.

3. Raf okuması ve raf düzeni

Okuyucu durumuna göre her gün ya da gün aşırı, mutlaka raf taraması yapılmalıdır. Okuyucu bir yazarın bütün kitaplarını bir arada görebilmelidir. Salon görevlileri zaman zaman kitapları sınıflama numarasına göre dizmekte zorlanabilmekte, kitapları yazar soyadına göre alfabetik olarak sıralamak çoğu personel için güç olabilmektedir. Bu nedenlerle kütüphaneciler diğer personele raf taraması konusunda destek vermelidirler.

4. Etkin okuyucu hizmetleri

Mesleğin en teknik ya da bilimsel tarafı sınıflama konusu olsa da teknik hizmet sadece kataloglama ve sınıflamadan ibaret olmamalıdır. Kütüphaneciler okuyucu hizmetlerinde daha etkin görev almalı ve okuyucu rehberliği yapmalıdır. Çünkü tüm okuyucular kütüphanecilerden kendilerine yol gösterilmelerini, gereksinimlerini karşılamalarını beklemektedirler.

5. Kütüphane ve kütüphaneci imajı

Kütüphaneciler özellikle çocukların kütüphane ve kitapla tanışmaları çalışmalarında yer almalıdırlar. Çocuklara kütüphaneyi, kitabı ve okumayı sevdirmede rehber olmalıdırlar. Çocuklar hayatları boyunca edinecekleri alışkanlıkları bu yaşlarda kazanmaktadırlar. Bir şeker, bir kitap ayracı ya da dergi eki bir oyunu onlara armağan edilebilir. Küçük de olsa bir armağan onların kütüphaneyi sevmelerinde etkili olacaktır. Dolayısıyla kütüphaneciler çocuklara çeşitli armağanlar sunabilmenin yolunu araştırmalıdırlar. Kütüphaneciler kendi mesleklerine sahip çıkmalı ve yaptıkları işleri önemseyerek saygı duymalıdırlar. Böylece okuyucular da kütüphanecilere ve kütüphanelere saygı duyacak önemseyeceklerdir. Gözlüklü,

soğuk ve asık suratlı yani olumsuz kütüphaneci imajını silebilmek için, kütüphaneciler güler yüz ve tatlı dilli olmalıdır. Okuyuculara kütüphaneyi sevdirebilmenin ilk şartı kütüphanecilerin varlıklarının nedeni olan kütüphane kurumunu sevmesidir.

Sonuç olarak sosyal, kültürel ve eğitimsel kamu hizmeti veren kütüphaneciler, teknik hizmetler sınıfına alınmış olmanın sorumluluğu ile hiçbir yerden destek almadan, destek beklemeden sadece kendi çabalarıyla büyük değişimleri başlatabilirler. Güler yüzlü, içten ve sevgiyi ön planda tutarak yapılacak çalışmalar en az çok paralar harcayarak gerçekleştirilen etkinlikler kadar etkili olacaktır.